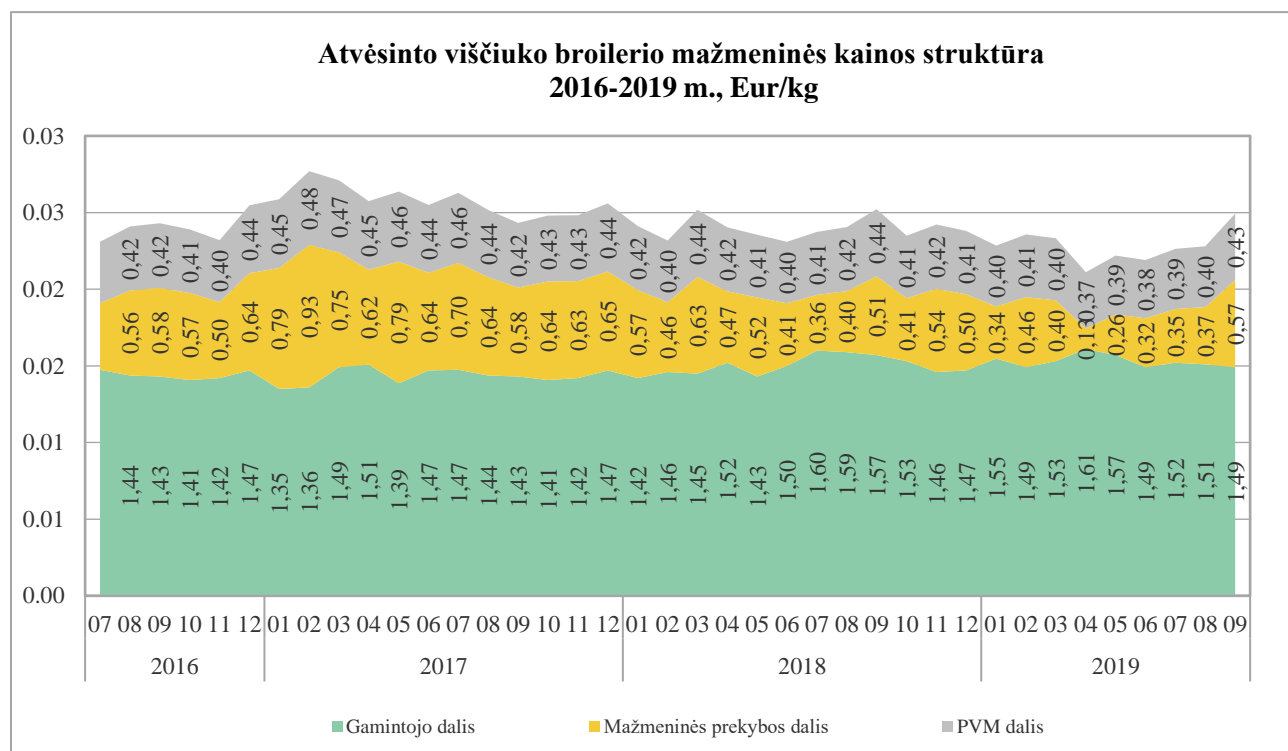

VIŠČIENOS RINKOS 2019 M. III KETVIRČIO APŽVALGA

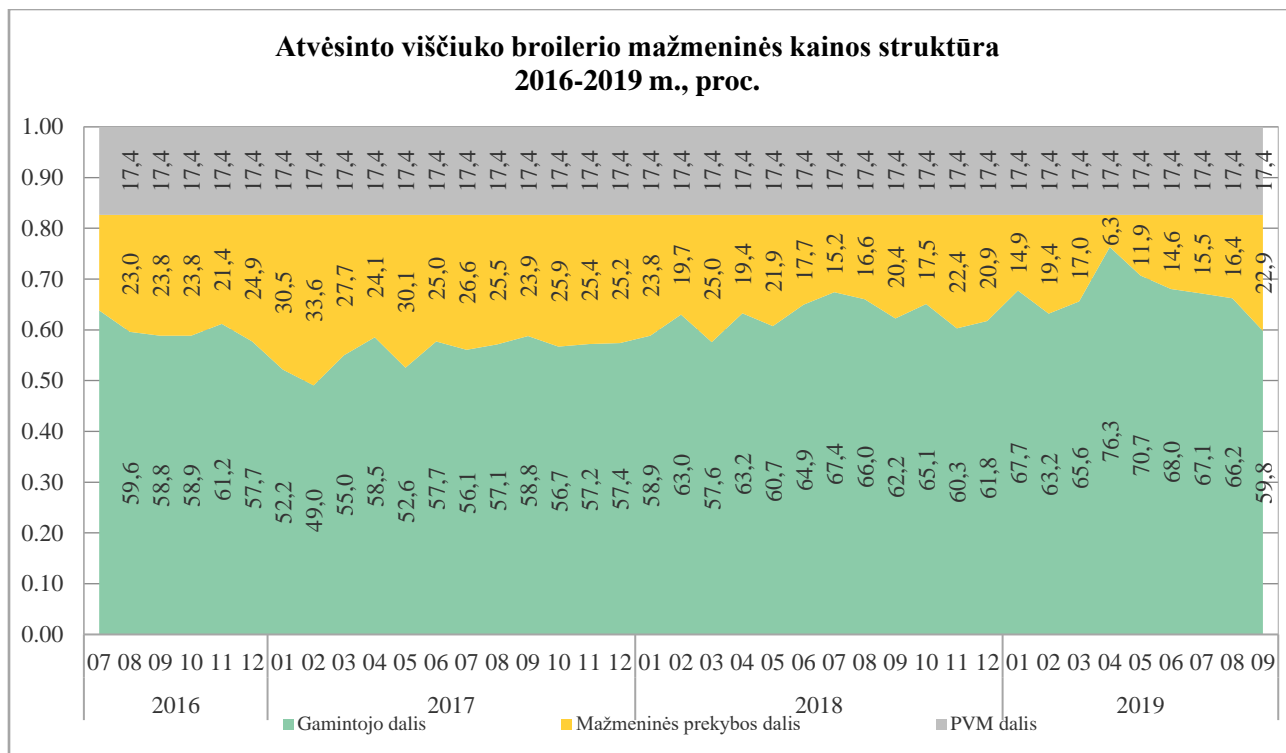
2019 m. III ketvirtį, palyginti su II ketvirčiu, mažmeninės prekybos dalis atvėsinto viščiuko broilerio kainų grandinėje padidėjo 66,67 proc. (nuo 10,96 iki 18,26 proc.), o gamintojo dalis sumažėjo 10,19 proc. (nuo 71,69 iki 64,38 proc.). PVM dalis sudarė 17,4 proc. mažmeninės kainos.

Pastaba: į vidutinės mažmeninės kainos apskaičiavimą neįtrauktos akcinės kainos.

Šaltinis ŽŪIKVC (LŽŪMPRIŠ)

Analizuojamu laikotarpiu atvėsinto viščiuko broilerio grandinėje mažmeninės prekybos dalis, palyginti su 2019 m. II ketvirčiu, padidėjo 7,3 proc. punktu (iki 18,26 proc.), o gamintojo dalis sumažėjo atitinkamai 7,3 proc. punktu (iki 64,38 proc.). PVM dalis sudarė 17,4 proc. visos mažmeninės kainos.

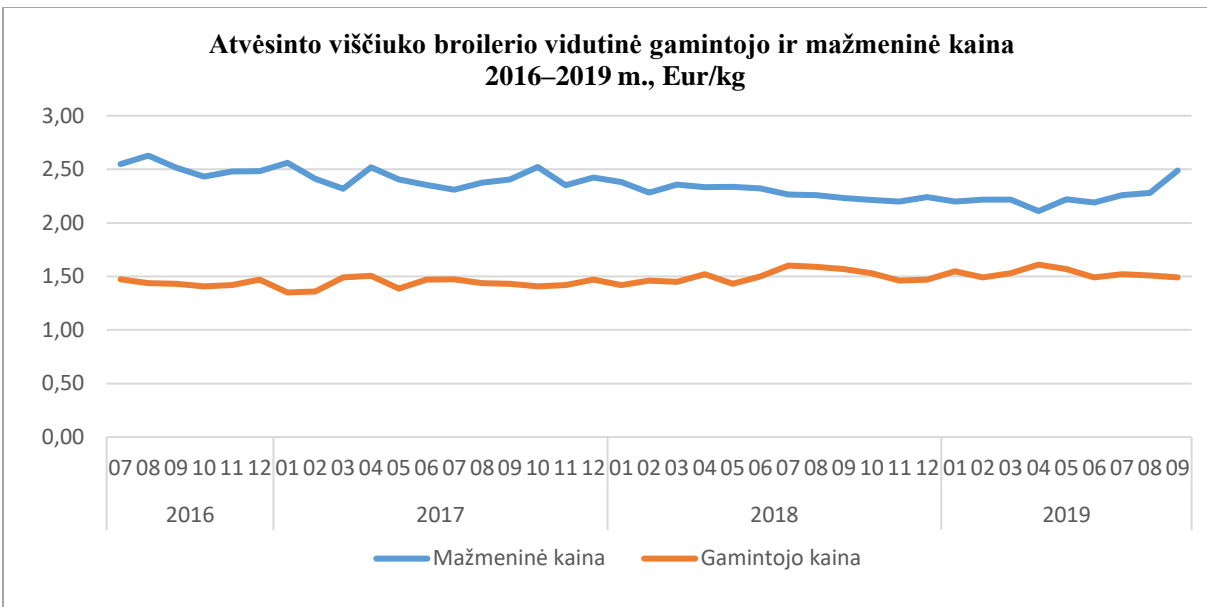

Pastaba: į vidutinės mažmeninės kainos apskaičiavimą neįtrauktos akcinės kainos.

Šaltinis ŽŪIKVC (LŽŪMPRIŠ)

2019 m. III ketvirtį atvėsinto viščiuko broilerio vidutinė **mažmeninė** kaina (neįskaitant akcijų) Lietuvos didžiųjų prekybos tinklų parduotuvėse padidėjo 7,92 proc. (0,17 EUR/kg), iki 2,35 EUR/kg, tačiau, palyginti su praėjusių metų tuo pačiu laikotarpiu, atvėsintų viščių broilerių mažmeninė kaina buvo 6,63 proc. mažesnė.

Prognozuojama, kad sumažėjus viščių broilerių gamintojo kainoms Lenkijoje, taip pat dėl mažesnės savikainos (ŽŪIKVC duomenimis, 2019 m. liepos–rugsėjo mėn. pašarinių kviečių kaina buvo vidutiniškai 22 proc. žemesnė nei 2019 m. II ketv.) sumažėjus gamintojų kainoms, mažmeninė atvėsintų viščių broilerių kaina Lietuvoje artimiausiu laikotarpiu turėtų šiek tiek sumažėti.

Pastabos. Kainos registruojamos Vilniaus, Kauno, Klaipėdos, Panevėžio, Šiaulių, Alytaus ir Marijampolės miestų „Maxima“, „Iki“, „Rimi“, „Norfa“ ir „Lidl“ prekybos tinklų parduotuvėse. Apskaičiuojant vidutines mažmenines produktų kainas neįtraukiamos trumpalaikių nuolaidų (akcijų) kainų vertės.

Šaltinis ŽŪIKVC (LŽŪMPRIS)

Mažmeninė atvėsinto viščiuko broilerio kaina Lenkijoje analizuojamu laikotarpiu nežymiai mažėjo. 2019 m. III ketvirtį vidutinė mažmeninė atvėsinto viščiuko broilerio kaina Lenkijoje buvo 0,2 proc. mažesnė nei 2019 m. II ketvirtį ir 0,60 EUR/kg mažesnė, palyginti su Lietuvoje buvusiu šio produkto kaina.

Vidutinė mažmeninė atvėsinto viščiuko broilerio kaina Lenkijoje, EUR/kg

	2018 m.			2019 m.									Pokytis % ketvirčio
	7 mėn.	8 mėn.	9 mėn.	1 mėn.	2 mėn.	3 mėn.	4 mėn.	5 mėn.	6 mėn.	7 mėn.	8 mėn.	9 mėn.	
Atvėsintas viščiukas broileris	1,75	1,77	1,79	1,61	1,63	1,74	1,79	1,77	1,76	1,81	1,75	1,75	-0,19

*Iyginant 2019 m. III ketvirtį su 2018 m. II ketvirčiu

Šaltinis *Statistics Poland*

Lyginant vidutinę mažmeninę atvėsinto viščiuko broilerio kainą Lietuvos sostinėje su kai kurių kitų ES šalių sostinėse esančiomis kainomis, Vilniuje šio produkto kaina buvo aukštesnė nei Prahoje ir Budapešte, tačiau išliko 8,02 proc. žemesnė nei Rygoje.

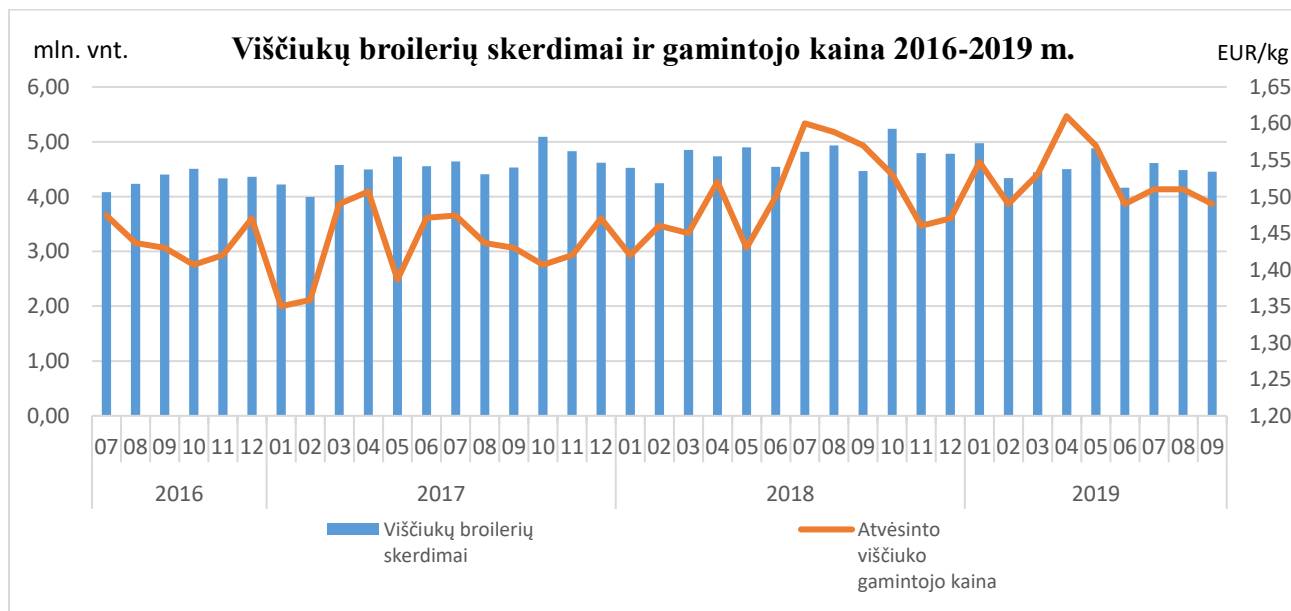
Mažmeninės atvėsinto viščiuko broilerio kainos kai kuriose ES šalių sostinėse, 2017-2019 m. EUR/kg

	2017				2018				2019			Pokytis %	
	10 sav.	23 sav.	36 sav.	49 sav.	10 sav.	23 sav.	36 sav.	49 sav.	10 sav.	23 sav.	36 sav.	ketvirčio	metų
Vilniuje	2,78	2,36	2,37	2,37	2,37	2,37	2,29	2,33	2,18	2,18	2,18	0,00	-8,02
Rygoje	-	-	2,75	3,81	-	-	-	3,73	2,37	3,03	2,37	27,85	-
Prahoje	2,45	2,42	2,69	2,63	2,92	2,79	2,29	2,64	2,54	2,08	2,04	-18,11	-25,45
Budapešte	-	-	2,12	2,03	2,04	2,00	1,93	1,92	1,97	1,94	1,92	-1,52	-3,00

*patikslinti duomenys

Šaltinis ŽŪIKVC (LŽŪMPRIS)

2019 m. III ketvirtį šalies skerdyklose buvo paskersta 13,54 mln. viščių broilerių – 0,01 proc. mažiau nei II ketvirtį ir 4,71 proc. mažiau nei 2018 m. III ketvirtį. Viščių skerdenų gamyba analizuojamu laikotarpiu sudarė 23,649 tūkst. t – 3,53 proc. mažiau nei II ketvirtį ir 5,76 proc. mažiau nei prieš metus.

Šaltinis ŽŪIKVC (LŽŪMPRIS)

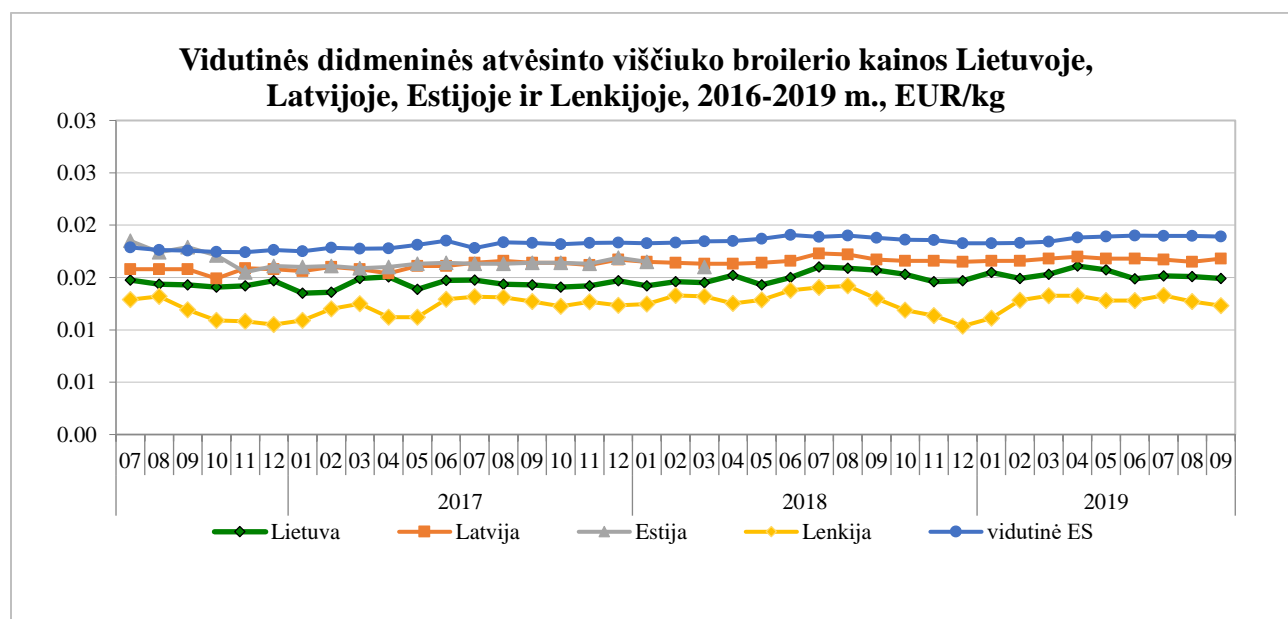
Viščiukų broilerių didmeninė **gamintojo** kaina 2019 m. III ketvirtį, palyginti su II ketvirčiu, sumažėjo 3,21 proc. (0,05 EUR/kg) ir buvo 5,03 proc. žemesnė nei prieš metus. Latvijoje bei Lenkijoje viščiukų broilerių didmeninės kainos taip pat sumažėjo atitinkamai 1,18 proc. ir 0,78 proc. 2019 m. III ketvirtį gamintojo kaina Lenkijoje išliko 15,23 proc. žemesnė nei Lietuvoje. Vidutinė didmeninė kaina ES valstybėse 2019 m. III ketvirtį, palyginti su II ketvirčiu, padidėjo 0,53 proc. ir buvo tokia pat kaip prieš metus.

Prognozuojama, kad, sumažėjus didmeninėms kainoms kaimyninėse šalyse, Lietuvoje atvėsinto viščiuko broilerio gamintojo kaina turėtų išlikti panaši arba šiek mažėti.

Vidutinės didmeninės atvėsintų viščiukų broilerių kainos kai kuriose Europos valstybėse 2018 m. I ketv. – 2019 m. III ketv., EUR/100 kg

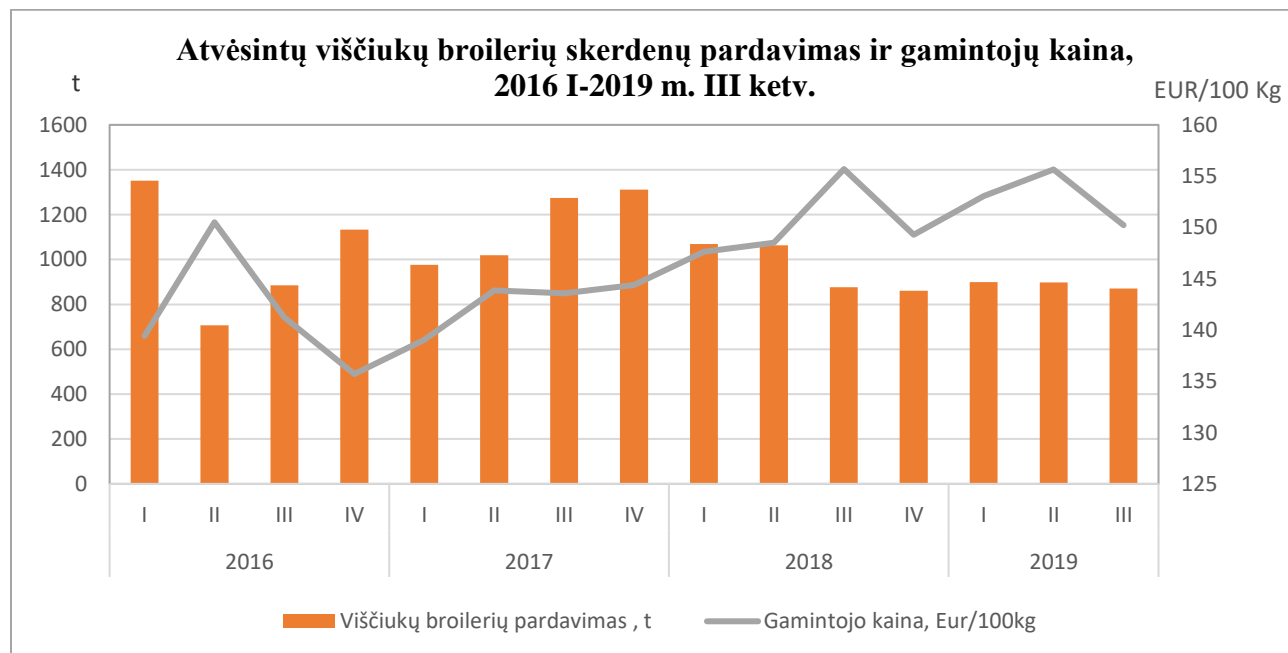
	2018 m.				2019 m.			Pokytis, %	
	I	II	III	IV	I	II	III	ketvirčio	metų
Lietuva	1,44	1,48	1,59	1,49	1,52	1,56	1,51	-3,21	-5,03
Latvija	1,64	1,64	1,71	1,66	1,66	1,69	1,67	-1,18	-2,34
Lenkija	1,3	1,31	1,38	1,38	1,24	1,29	1,28	-0,78	-7,25
Vidutinė ES	1,84	1,89	1,90	1,84	1,83	1,89	1,90	0,53	0,00

Šaltiniai: ŽŪIKVC (LŽŪMPRIŠ), EK

Šaltiniai: ŽŪIKVC (LŽŪMPRIŠ), EK

Viščiukų broilerių skerdenų pardavimo vidaus rinkoje kiekiai 2019 m. liepos–rugsėjo mėn., palyginti su 2019 m. II ketvirčiu, sumažėjo 3,2 proc. ir buvo 0,7 proc. mažesni nei tuo pačiu praėjusių metų laikotarpiu. Šiam sumažėjimui turėjo įtakos 3,5 proc. sumažėjusi broilerių skerdenų gamyba.

Šaltinis ŽŪIKVC (LŽŪMPRIŠ)

Vištienos importas ir eksportas

Lietuvos statistikos departamento duomenimis, 2019 m. III ketvirtį padidėjo vištienos (kodai 0207 11–0207 14) importas. 2019 m. liepos–rugsėjo mėn. įvežta 6 516,80 t vištienos – 14,66 proc. daugiau nei tuo pačiu praėjusių metų laikotarpiu. Analizuojamu laikotarpiu pagrindinė paukštienos importo šalis buvo Lenkija. Iš šios šalies įvežta 4 506,52 t vištienos – 11,71 proc. daugiau nei prieš metus. Iš Lenkijos importuotos vištienos kaina 2018 m. liepos–rugsėjo mėn., palyginti su tuo pačiu praėjusių metų laikotarpiu, padidėjo 1,08 proc., nuo 1,48 EUR iki 1,60 EUR/kg, tačiau iš to skaičiaus viščiukų broilerių skerdenų kaina sumažėjo 8,98 proc., nuo 1,47 EUR/kg iki 1,35 EUR/kg. Vištienos importas iš Latvijos analizuojamu laikotarpiu sumažėjo 18,10 proc., iki 413,63 t.

Padidėjusios vištienos importo apimty bei sumažėjusios importuotos produkcijos kainos turėjo įtakos vidutinės gamintojo kainos sumažėjimui, todėl kaina artimiausiu laikotarpiu turėtų išlikti stabili arba šiek mažėti.

Vištienos eksportas liepos–rugpjūčio mėn. sudarė 7 256,60 t – 19,76 proc. mažiau nei tuo pačiu praėjusių metų laikotarpiu. Vidutinė eksportuotos produkcijos vertė sudarė 1,94 EUR/kg ir, palyginti su tuo pačiu praėjusiu metų laikotarpiu, padidėjo 1,57 proc. Pagrindinės vištienos eksporto šalys partnerės analizuojamu laikotarpiu buvo Latvija (2 268,59 t), Olandija (1 029,77 t), Estija (715,97 t), Danija (462,49 t), Prancūzija (340,07 t) ir Didžioji Britanija (319,62 t). Vištienos eksportas į trečiąsias šalis analizuojamu laikotarpiu sudarė 1 306,10 t ir, palyginti praėjusių metų tuo pačiu laikotarpiu, sumažėjo 76,47 proc.

Eurostato duomenimis, 2019 m. sausio–rugpjūčio mėn., palyginti 2018 m. su tuo pačiu laikotarpiu, vištienos importas ES iš trečiųjų šalių padidėjo 7,8 proc., iki 576,866 tūkst. t. Importas iš Brazilijos padidėjo 12,5 proc. (iki 215,29 tūkst. t), Tailando – 5,5 proc. (iki 215,56 tūkst. t), Ukrainos – 4,1 proc. (iki 89,003 tūkst. t).¹

Paukštienos eksportas ES analizuojamu laikotarpiu padidėjo 8,7 proc., iki 1,265 mln. t. Daugiausia paukštienos eksportuota į Filipinus (142,088 tūkst. t, arba 12,0 proc. daugiau), Gana (124,233 tūkst. t, arba 12,0 proc. daugiau) ir Ukrainą (113,18 tūkst. t arba 3,7 proc. mažiau).¹

Remiantis *Rabobank* prognozėmis, dėl afrikinio kiaulių maro laikinai išaugusi paukštienos paklausa Kinijoje neturės reikšmingos įtakos ES paukštienos rinkai 2019 m.² ES paukštienos gamintojai nerimauja dėl suteiktų papildomų kvotų Brazilijai (180 tūkst. t) bei Ukrainai (50 tūkst. t).³ Didžioji Britanija iki šiol buvo viena iš pagrindinių vištienos krūtinėlės pirkėjų ES šalyse. Labiausiai dėl „Brexit“ turėtų nukentėti didžiosios paukštienos gamintojos – Olandija ir Lenkija.

Padidėjus tamsesnės broilerių mėsos paklausai ir susidarius likusios broilerių mėsos produkcijos pertekliui, JAV rinkoje trečią ketvirtį taip pat sumažėjo viščiukų broilerių krūtinėlių kainos.³

Eurostato duomenimis, 2019 m. III ketvirtį didmeninė atvėsintų viščiukų skerdenų kaina JAV mažėjo ir 42 sav. (2019 10 14–20) sudarė 145,61 EUR/100 kg bei buvo 20,68 proc. mažesnė už ES vidutinę kainą. Vidutinė atvėsintų viščiukų kaina analizuojamu laikotarpiu Brazilijoje sudarė 101,58 EUR/kg ir buvo 44,67 proc. mažesnė už ES vidutinę kainą.¹

IŠVADOS

1. 2019 m. III ketvirtį, palyginti su 2019 m. II ketvirčiu, atvėsinto viščiuko broilerio kainų grandinėje mažmeninės prekybos dalis padidėjo 66,67 proc., o gamintojų dalis sumažėjo 10,19 proc.
2. Mažmeninė atvėsinto viščiuko broilerio kaina Lietuvos didžiųjų prekybos tinklų parduotuvėse analizuojamu laikotarpiu padidėjo 7,92 proc.
3. Analizuojamu laikotarpiu atvėsinto viščiuko broilerio gamintojo kaina Lietuvoje sumažėjo. Tam įtakos galėjo turėti išaugusios paukštienos importo apimtys ir sumažėjęs eksportas, dėl atpigusių pašarinių grūdų šiek tiek sumažėjusi gamybos savikaina ir sumažėjusios vištienos didmeninės kainos kaimyninėse šalyse. Prognozuojama, kad viščių broilerių gamintojo kaina ateityje turėtų šiek tiek sumažėti arba šiek tiek sumažėti.
4. 2019 m. III ketvirtį, palyginti su 2018 m. tuo pačiu laikotarpiu, atvėsintų viščių broilerių pardavimas vidaus rinkoje sumažėjo 0,7 proc.
5. Prognozuojama, kad, padidėjus paukštienos importui iš trečiųjų šalių, viščių broilerių kainos ES turėtų šiek tiek sumažėti.

Panaudoti papildomi informacijos šaltiniai:

https://ec.europa.eu/info/sites/info/files/food-farming-fisheries/farming/documents/poultry-meat-dashboard_en.pdf¹

<https://research.rabobank.com/far/en/sectors/animal-protein/poultry-quarterly-q3-2019.html>²

<https://www.poultryworld.net/Meat/Articles/2019/10/EU-poultry-sector-Trade-and-Brexit-challenges-in-2019-483667E>³